

Homosexualita není omezována, takže lze očekávat vzestup její četnosti právě v důsledku uvolnění podmínek přírodního výběru.

Autor: Edward Dutton

Třetí část trilogie o homosexuálech – část **první**, část **druhá**

Část druhá: Represe, tolerance a civilizace

Pederastie v primitivních a starověkých společnostech

Znechucení homosexualitou je podle všeho u většiny lidí i lidských společností napevno „zakódované“. Přesto však bývá za určitých okolností homosexuální chování tolerováno, nebo dokonce ve výjimečných, ovšem pozoruhodných případech, začleněno do náboženských obřadů a přechodových rituálů.

U kmene Sambiů z Nové Guineji se např. **chlapci stávají muži** mezi sedmým a desátým rokem. V tomto období musejí hoši každodenně orálně uspokojovat dospělé muže a polykat jejich semeno. Sambiové věří, že jedině takto mohou hoši získat své vlastní semeno a stát se muži. Jedním z možných benefitů tohoto zvyku je vytvoření pevných pout mezi zúčastněnými muži a chlapci, takže si v budoucnu s větší pravděpodobností přijdou na pomoc. At už se nám tato tradice jeví sebevíc nechutná a šokující, vyvinula se, protože ve výsledku upevňuje etnocentrismus společnosti. Lze také argumentovat – a s velkou pravděpodobností to platí pro jakýkoliv iniciační rituál – že sdílené trauma činí společnost soudržnější vytvářením pevnějších vnitřních svazků, podobným způsobem jako bratrství známé mezi vojáky a

veterány. 92] Dodejme, že pro Sambie je toto chování zcela normální a není na rozdíl od homosexuality u nás vnímáno jako „deviace“. 93]

Zvyklosti Sambiů lze zařadit mezi formy pederastie, tj. sexuálního vztahu mezi dospívajícím chlapcem a starším mužem. V prostřední soudobého Západu nalezneme jen málo zločinů považovaných za ohavnější než zneužívání dětí, skutečností však zůstává, že pederastie byla běžná v řadě předmoderních společností: v antickém Řecku, mezi melanéskými kmeny, na Nové Guineji, 94] v severovýchodní Asii 95] nebo u celé řady muslimských společenství ve střední Asii, obzvláště v oblastech pod ruskou nadvládou. 96] Jisté důkazy naznačují, že pederastie byla tabu u keltských, germánských či skandinávských kmenů, jejichž příslušníci prokazovali svou mužnost loveckým umem, a pokud do jistého věku zdárně neskolili kořist, stávali se párii. 97] Na druhou stranu však máme antropologické důkazy od antických autorů, že mezi Germány byla pederastie provozována a neexistoval proti ní žádný zákon. 98] Rozšířená byla také v předislámské Asii a do dnešních dní v řadě muslimských zemí, nejvýrazněji asi v Afghánistánu. 99]

Tyto kultury hledí na věkově rovnocennou homosexualitu – jak ji známe z našich zemí – skrz prsty, pederastie je však tolerována. Řada chlapců bývá v dětství sodomizována, což na oplátku v dospělosti sami provádějí další generaci. Svůj podíl zde může mít i islám, který důsledně vyžaduje oddělení pohlaví. Právě silně vynucované odloučení žen ostatně mnozí předkládají jako jedno z vysvětlení masového praktikování pederastie ve starověkém Řecku. 100] Tato teorie má oporu i v široce popsaném fenoménu dočasně homosexuálního chování mužů, na delší dobu izolovaných od žen, jako např. ve věznicích. K tomu dochází s největší pravděpodobností proto, že jisté druhy mužů (ti dosud „nemaskulinizovaní“ nebo nejméně mužní) jsou tím nejbližším dostupným ekvivalentem ženy a mužský sexuální pud si žádá ukojení. V tomto ohledu lze pochopit, proč je mužská sexualita z asi 60 % záležitostí stimulů prostředí a že významnou úlohu hraje i kontext.

Při pohledu poněkud z většího odstupu vidíme možné kladné stránky přítomnosti zženštilejších mužů v genofondu. Častěji by se např. ujímali skupinově selektovaných úloh jako kněžství, což může zčásti vysvětlovat genetický rozměr odlišností v mužské sexuální orientaci. A v podmínkách, kdy jednoduše není k mání dostatečné množství dostupných žen, může schopnost uchýlit se k pederastii pomoci umenšit konflikty mezi muži tím, že těm s nízkým postavením, jejichž šance získat ženu by tak jako tak byly nevelké – a kteří dost možná nejsou zvláště užiteční optikou skupinového výběru, vyjma jako „kanónenfutr“ – dodá pocit důležitosti a jisté moci.

V mnoha islámských společnostech se potýkají s poměrně nízkou úrovní důvěry a ovládání impulzů. 101] Proto je nezbytná izolace žen, tak aby manželé měli jistotu, že jejich děti jsou opravdu jejich. To na oplátku pomáhá budovat výrazněji skupinově selektovanou společnost s vyšším pozitivním etnocentriem. Vedlejším produktem této izolace žen však je rozšíření (přinejmenším dočasné) pederastie mezi svobodnými mladými muži. Její zákaz by potenciálně mohl navodit takovou míru frustrace mezi mladými a/nebo hůře postavenými muži, že by to mohlo podkopat samotnou stabilitu společenského uspořádání. S rostoucí mírou důvěry klesá i potřeba oddělovat ženy i pravděpodobnost rozvoje pederastie, jak však záhy uvidíme,

některé důkazy tuto z velké části environmentální argumentaci rozporují.

Deviace mezi britskou šlechtou

Winston Churchill kdysi kousavě nazval nepsanou skutečnou tradici britského námořnictva „rumem, sodomií a výprasky“. Nedávno zesnulý Christopher Hitchens pak dodal, že třemi hlavními předměty anglických internátních škol jsou „bití, šikana a anál(ní sex)“ (Beating, Bullying, Buggery). 102] Pomineme-li bonmoty, byla pederastie, především ve své *de facto* symbolické podobě, britskými vyššími vrstvami v 19. a 20. století do jisté míry tolerována.

Hoši v „přípravkách“ (*preparatory schools* – soukromé školy pro děti ve věku 7-13 let) a exkluzivních „soukromých školách“ (*public schools* – pro teenagery) byli vypláceni rákoskou nebo březovými metličkami na holou, někdy až do krve. Pokud nebyly překročeny jisté hranice, byl tento rituál pokládán za naprosto přijatelný. Homoerotický rozměr této praktiky je zjevný a není vůbec vyloučeno, že se podobný trest vyvinul i proto, že takovéto potrestání dává na odiv jasný doklad dominance tím, že zcela bezbranný zaujímá sexuální pozici ženy, jak argumentuje britský zoolog **Desmond Morris**. Šimpanzi se nezřídka dokáží vyhnout vážným fyzickým střetnutím mezi samci tím, že podřízený samec nastaví zadek, tak aby ho vůdce smečky mohl letmo penetrovat. 103] Tato symbolická sexuální souhra rozežene napětí, zabrání vážné tělesné újmě a umožňuje všem účastníkům „popojet“.

Někteří ředitelé byli však v rozdávání výprasků považováni buď za příliš tvrdé, nebo naopak rozdávačné. Jedním z nich byl i ředitel přípravky navštěvované Winstonem Churchillem, latinář reverend **Herbert William Sneyd-Kynnersley** (1848-1886). Některí z nich pak své žáky skutečně sodomizovali, ovšem nikoliv bez následků. Ředitelé známí svou homosexualitou zpravidla byli nuceni sami odstoupit, aby se vyhnuli stíhání a skandálu. 104] Jeden ze Sneyd-Kynnersleyho oblíbených studentů, anglicko-německý spisovatel hrabě **Harry Kessler** (1868-1937), který na svého ředitele vzpomínal s mnohem větší vřelostí než na neomaleného Churchilla, později napsal, že ředitele „pohánělo vcítění se do duší jednotlivých hochů, které mohlo v jeho případě – jako tomu ostatně bylo u mnoha vynikajících mentorů počínaje Platónem – dost dobře mohlo mít homoerotický původ“. 105] Jiný, ovšem málo spolehlivý někdejší žák tvrdil, že Sneyd-Kynnersley s některými svými oblíbenci skutečně navázal homosexuální vztah 106] a bez stínu pochybností se s žáky rád bavil a trávil společný čas, často i s vynaložením nemalého úsilí i prostředků. 107]

Klíčová je však existence v podstatě systematické kvazi-pederastie u anglických vyšších vrstev v 19. i 20. století. Ruku v ruce s tím se zmírňoval odpor k homosexualitě i celková míra tvrdosti ve společnosti, hlavně jejích vyšších patrech. Krom toho puritánské postoje k sexuálním vztahům a odhalování těla ve viktoriánské Anglii znamenaly pro ženy faktické povinné „zahalování“, což může tendence k pederastii posilovat, alespoň mezi výše postavenými, kteří tato přísná pravidla dodržovali striktněji.

Zápověď a její evoluční benefity

Z pohledu skupinové evoluce se židovské i židovstvím inspirovaná náboženství nápadně

vymykají svým absolutním zákazem homosexuálního chování včetně pederastie. Tato inovace byla ve své době velice neobvyklá a je možné, že se v jistém ohledu prokázala jako evolučně výhodná.

Pederastie byla u židů v čase prvních křesťanů široce rozšířená i přes její jasný zákaz ve Starém zákoně. Svatý Pavel však jednoznačně plédoval, že všichni pederasté zasluhují smrt:

Muži s muži provádějí hanebnosti, a tak sami na sobě dostávají zaslouženou odplatu za svou scestnost.... Vědí o spravedlivém rozhodnutí Božím, že ti, kteří tak jednají, jsou hodni smrti; a přece nejenže sami tak jednají, ale také jiným takové jednání schvalují.

Římanům 1:27-32

Helenistický židovský filozof **Filón z Alexandrie** (asi 25 př. n. l. – 50 n. l.) ve svých textech o židovských posvátných knihách zdůrazňuje, že Leviticus odsuzuje k trestu smrti jak aktivní, tak pasivní účastníky homosexuálního vztahu. Filón na to specificky upozorňuje, protože mnozí jeho čtenáři by zřejmě předpokládali potrestání pasivního partnera, ne však toho aktivního, který svým chováním nemožnost neprojevil. 108] Dodejme, že jeho spisky četli v první řadě helenizovaní Židé. Tito městští Židé smýšleli výrazněji liberálně než tradičněji založení židovští venkované, kteří se přijímání řeckých zvyklostí více bránili. 109]

Tendence k úplnému postavení homosexuality (včetně pederastie) mimo zákon dost možná přináší evoluční prospěch. Jedním z možných důsledků je posílení investic do rodiny a tím i plození více dětí. V prostředí přijímaného homosexuálního chování věnují muži, včetně těch ženatých, více energie do vytváření svazků s mladíky mimo jejich rodinu. Dalo by se namítnout, jak už jsme ostatně zmínili, že se takto vytvářejí pevná pouta prospěšná společnosti. Dominantní pederasti však do těchto dospívajících mužů mohou směřovat zdroje, které by jinak mohla využít jejich vlastní rodina. Optikou příbuzenského výběru by tak averze ke všem formám homosexuální aktivity ve společnosti ve výsledku nutila k investici do svých rodin nebo skupiny. Jak jsme viděli, v polygamní společnosti by to mohlo vyústit v rebelii nízce postavených mužů bez možnosti sexuálního vyžití. Pokud by se je však povedlo nějak přesvědčit, že jakoukoliv podobu homosexuality odsuzuje i sám Bůh – a dostatečná část společnost by byla homofobní – dalo by se toto riziko odbourat a přebytečné muže nasměřovat do nějaké užitečné role v celibátu, primárně svatých mužů.

V podmínkách silného skupinového výběru se *ceteris paribus* ukáže jako nejúspěšnější společnost, která je nejvýrazněji homofobní. Tento odpor by se navíc užitečně prohluboval s rostoucím intenzitou podmínek výběru, s nimiž by se skupina musela vypořádávat. 110] Silnější by tento odpor zřejmě byl v monogamní společnosti, jelikož by zde v důsledku dostupnosti žen pro drtivou většinu mužů odpadaly důvody k tomu být homosexuálem. Proto by těch nemnoho homosexuálů v takové společnosti bylo podmíněno převážně geneticky, tzn. že by se snadněji přizpůsobili adaptivním rolím podle skupinového výběru. Krom toho, jak

už zaznělo, bylo prokázáno, že vliv prostředí na mužskou sexualitu dosahuje až 60 %. Proto není vyloučen ani možný vliv vystavení homosexualitě, tedy lépe řečeno její společenská přijatelnost, na vyšší pravděpodobnost toho, že se člověk sám stane homosexuálem – nepůsobil by zde totiž takový tlak na potlačení těchto pocitů, jak ostatně mnozí argumentují v případě akceptace homosexuality v antickém Řecku. 111] Každá skupina se silným odporem k homosexualitě by tak snižovala pravděpodobnost, že z jejích synů budou homosexuálové, což na oplátku snižuje riziko promarnění investice do synů, kteří nepředají své geny. Tak by výrazně homofobnější lidé nakonec měli početnější potomstvo a šance jejich skupiny přežít by vzrostly. 112] I to může poskytnout vodítko k vysvětlení striktní homofobie Židů a do jisté míry i novověkých severoevropských národů, jež byly pod tlakem zvláště silného skupinového výběru kvůli drsným přírodním podmínkám a četným válkám.

Urbanismus a tolerance

Jakmile dojde k uvolnění životních podmínek, nastává zpravidla také změkčení postojů k homosexualitě, která se stává ve společnosti viditelnější. Homosexualita bývá v různých formách a omezeném rozsahu tolerována mezi kmenovými společenstvími v tropickém pásu, kde jsou základní životní potřeby dostupné a prostředí vcelku nestabilní. V takovýchto podmínkách nebývají investice do partnera či potomstva příliš vysoké. Sambiové, s nimiž jsme se už setkali, nám mohou posloužit jako typický příklad podobného společenského uspořádání, kde se pederastie toleruje. Mladíci brazilského etnika **Bororo** zase navazují homosexuální svazky alespoň po dobu trvání iniciačních obřadů, během nichž jsou odloučeni od zbytku kmene. Mužství příslušníci kmene **Yanomamö (Janomamové)** udržují sexuální vztahy, dokud se neožení, a to ve společnosti, kde **ženy chodí nahé**. Totéž platí i pro řadu dalších kmenů. Může se jednat také o způsob sexuálního vyžití v polygamiích společnostech, kde hrstka vysoce postavených mužů ovládá přístup k většině mladých žen. 113] To by ovšem nevysvětlovalo toleranci homosexuality ve starověkém Řecku a Římě, tj. monogamiích kulturách. S přesunem od těchto přívětivých přírodních podmínek k mnohem tvrdšímu, ovšem předvídatelnějšímu prostředí, zaznamenáváme také zvyšování intenzity výběru, zejména mírou investice do potomstva a partnera. Znamená to také větší výhodu záповědi homosexuality z mnoha už nastíněných důvodů.

U vyspělejších civilizací, jako jsou například městské státy starověkého světa, bychom však důvodně očekávali naopak snížení tlaku na výběr této strategie i záповědi homosexuality. Jinými slovy se lidé stávali civilizovanějšími a méně bojovnými. V tomto ohledu je doloženo, že životní úroveň ve městech starověkého Egypta či Mezopotámie bylo možno označit za „přepychovou“ i ve srovnání s řeckými městskými státy. 114] Rozvíjely se zde zárody funkční medicíny 115] a životní úroveň byla oproti jejich současníkům z jiných kultur extrémně vysoká. 116] Mohla tak vzniknout početnější a geneticky rozmanitější populace, než tomu bylo u tehdejších Židů, prostých rolníků žijících na periferii větších civilizací, byť i v Egyptě byla dětská úmrtnost závatná a očekávaná délka života se pohybovala kolem 35 let. 117] V takto relativně blahobytné společnosti bychom očekávali postupnou tendenci k větší toleranci homosexuality. Navíc by se zde snižovala také obecná míra stresu v životě příslušníků společenství, který je spojen s výrazně instinktivním chováním a také zbožností. 118] Proto by také s menší pravděpodobností docházelo k aktivaci jakéhokoliv vyvinutého

instinktivního odporu k homosexualitě. Dokládá to ostatně také už zmíněný výrazně méně rozhodný odpor vůči homosexualitě u helenizovaných Židů z kraje našeho letopočtu z řeckých měst oproti jejich předkům, kteří už dokonce ani nevěřili, že homosexuál s aktivní úlohou si zasluhuje smrt. 119]

Proto můžeme důvody triumfu žido-křesťanství v kolbišti skupinového výběru částečně hledat i v jeho důsledném potlačování homosexuality (včetně pederastie) náboženskými prostředky, jež tlačí homosexuály a svobodné muže k investici své energii do skupiny jako celku. Křesťanství tak vlastně vzalo soubor evolučních imperativů vzniklých u blízkovýchodních pastevců z pouště a učinilo z nich nezpochybnitelnou vůli Boží. Následně je přeneslo do prostředí severní Evropy, chladného a stabilního, což znamená extrémně intenzivní úroveň výběru po vzniku měst a tedy i odpovídajícím způsobem silnou zbožnost. Jak tvrdí německý biochemik **Gerhard Meisenberg**, za těchto podmínek přetrvává tabu spojené s homosexualitou do podstatně pozdějších stadií civilizace, než jak tomu bylo ve starověkém světě. 120] V menším rozsahu se toto tabu zachovalo déle i v islámském světě, jež ostatně z židovského myšlení také čerpal. Zjevně k tomu ale došlo v podstatně menší míře, jak je patrné z přijatelnosti pederastie v islámském světě.

Sex a úpadek Západu

Tabu však u řady náboženských skupin často nebývá jen homosexualita, ale v různé míře také sex jako takový. Starý zákon například jasně stanovuje, že pohlavní styk se má odehrávat výlučně v manželském svazku. Každý, kdo toto pravidlo poruší, jako cizoložníci nebo smilníci, má být tvrdě potrestán, v některých případech dokonce usmrcen. I samotná lidská tělesná schránka podléhá celé řadě pravidel, takže se lidé, obzvláště ženy, musejí zahalovat a neodhalovat příliš velkou plochu kůže. Hebrejci často stavěli svou kulturu do protikladu s ostatními sexuálně svobodomyšlnějšími skupinami, jako byli obyvatelé Sodomy nebo Egypta. Velice výslovnou se tato dichotomie stává v Novém zákoně a hlavně v epištolách sv. Pavla. Pohané z nich vystupují jako sexuálně mnohem uvolněnější než puritánští křesťané a potlačování sexuality je zde zobrazováno jako ctnost zřetelně křesťanská. Jelikož lze u všech náboženských skupin nalézt jistou podobu tabu spojeného se sexualitou, je poměrně pravděpodobné, že pro to existuje pádná evoluční příčina.

Dávno zapomenutý anglický antropolog, válečný hrdina ve Velké válce a zastánce zřízení sociálního státu 121] **J. D. Unwin** (1895-1936), k tomuto poznatku dospěl při práci na své dizertaci. Povšimnul si, že do jistého bodu platí rovnice „čím vyspělejší společnost, tím výrazněji je u ní potlačována sexualita“. V knize, jež časem vznikla z jeho dizertace – ***Sex and Culture*** (Sex a kultura) 122] – se Unwin zabýval studiem osmi desítek primitivních kmenů a šestice známých civilizací během více než pěti tisíc let dějin. Objevil pozitivní korelaci mezi mírou kulturní vyspělosti národa a stupněm jeho lidmi praktikované sexuální zdrženlivosti. Dále zjistil, že vyspělé civilizace časem dosáhnou na přepychový životní styl, načež se v nich rychle rozmáhá liberální přístup k sexualitě. Ruku v ruce s tím jde však také ztráta soudržnosti i vědomí poslání, takže se tyto komplexní struktury hroutí a nahrazují je primitivnější formy společenského řádu.

Jak tedy rozumět jeho závěrům? Možné je, že se nejedná o kauzalitu, ale „pouhou“ korelaci. Společnost se s vyšší pravděpodobností rozvine tehdy, projevují-li její příslušníci vyšší ochotu ke spolupráci a podléhá-li skupinovému výběru, což přirozeně vede k větší sexuální zdrženlivosti – jež může být zbožností dále zdůrazněna. Do jisté míry platí, že inteligentnější lidé, jež bychom ve vyspělé civilizaci očekávali – a tím pádem schopní více důvěřovat, chovat se pro-společensky a plánovat v delším horizontu 123] – vykazují i menší ochotu dopouštět se cizoložství nebo věnovat energii krátkodobým sexuálním svazkům.

S rozvojem a „zblahobytněním“ společnosti pociťují lidé stále méně stresu z vnějšího ohrožení nebo nepředvídatelného úmrtí, takže upadá i zbožnost ve společnosti. To pochopitelně vede k uvolnění sexuální morálky, jež se od horních vrstev postupně šíří směrem dolů. Oslabení darwinského výběru pro optimální skupinové parametry může přispět ke slabšímu výběru vlastností jako sebeovládání. Vyšší vrstvy navíc stále více užívají antikoncepci, zdokonalovanou zpravidla v městském prostředí. Tím vzniká negativní úměra mezi plodností a inteligencí, vrcholící až zhroucením společnosti, případně až samotného národa.

Tatáž vysoká míra všeobecného blahobytu přispívá též ke zhroucení náboženství, oslabení etnocentrismu, přijímání imigrace i nedostatečnému odhodlání postavit se cizí invazi. Jak ke svému ohromení zjistil psycholog z Harvardu **Robert Putnam**, multikulturalismus rozleptává společenská pouta dokonce i mezi původním obyvatelstvem. 124]

D. H. Lawrence (1885-1938) se kdysi nechal slyšet, že

Muži vybojovávají svou svobodu vlastní krví,
jejich synové, pošetilí blázni, zrození v míru, si ji nechávají uniknout mezi prsty
– a z jejich vnuků jsou znovu otroci. 125]

Podobným cyklem optimismu a pesimismu je inspirováno také **známé internetové moudro**:

Těžké časy vytváří silné muže. Silní muži vytváří dobré časy. Dobré časy vytváří slabé muže. Slabí muži vytváří těžké časy.

Zrod civilizace a urbanismu je tak fakticky svým vlastním nejhorším nepřítelem, neboť vede k erozi náboženských pravidel a sexuálních tabu, které jejich vznik původně umožnily.

Nacházíme tak poměrně úzkou korelaci uvolněné sexuální morálky se vzestupem a pádem civilizace – o přímou kauzalitu se ovšem nejedná. Unwin však striktní sexuální morálku přinejmenším nepřímo naznačuje jako jednu z příčin.

Vznikla celá řada teorií, jež se snažily dobrat možných příčin této souvislosti. Německý sociolog Max Weber (1844-1920) soudil, že kalvinistický protestantismus zafungoval jako mocný impuls k socioekonomickému úspěchu a rozvoji kapitalismu. 126] Jedním z hlavních pilířů kalvinismu je koncept predestinace, tedy že Bůh už před vznikem světa rozhodl, kteří „vyvolení“ přijdou do nebe. Na první pohled by se mohlo zdát, že takováto doktrína přispěje k rozšíření určitého fatalismu a postoje „proč se namáhat“, jelikož žádné naše konání na tomto světě nebude mít v tom příštím větší váhu. Pravdou se ovšem ukázal být opak. Calvinisté usoudili, že Bůh své vyvolené hmotně požehná, a tak na oplátku usilovali o hmatatelný důkaz, že mezi boží vyvolené patří i oni. To jim napomohlo stát se nanejvýš svědomitými lidmi, schopnými dosáhnout vysokého socioekonomického postavení i vytvářet úspěšné funkční společnosti. A analogicky, morální selhání vedly u člověka k pochybnostem o tom, zda skutečně patří mezi vyvolené, což nastavilo velice silný podnět k usilování o mravní čistotu, ovládnutí a potlačování jakýchkoliv údajně nečistých sexuálních nutkání. Úzkost z tohoto vyplývají pak byla utišována odevzdáním se své práci, a tím i zajištěním si hmotného „požehnání“. 127]

Sigmund Freud (1856-1939) přišel s podobnou, byť poněkud pozměněnou teorií. Podle něj byly společensky nepřijatelné nebo agresivní impulzy procesem „defenzivní sublimace“ přeměněny na společensky přijatelné produktivní nebo tvůrčí úsilí. Potlačování těchto myšlenek vytvářelo formu energie, již bylo možno soustředit do smysluplné činnosti, zejména tvůrčí či umělecké. Tabuizování sexu tak vytváří psychologický konflikt vedoucí k neuróze, již se ovšem některým daří odlehčit tvořivou nebo dokonce novátorsky uměleckou činností. 128] Honoré de Balzac (1799-1850) byl znám svou rezignovanou průpovídkou „A další román v háji...“ po dovršení pohlavního styku. 129]

Jedná se pochopitelně o teorie dosti spekulativní, v roce 2013 však výzkumný tým z Illinoiské univerzity objevil fascinující důkaz kauzality, když si položili otázku, zda protestanté ve srovnání s katolíky a židy „s vyšší pravděpodobností sublimují své tabuizované žádosti a pocity produktivním směrem“. Zjistili, že protestanti obou pohlaví, lidé s problémy v oblasti sexuality souvisejícími s úzkostnými pocity z tabuizovaných a zvrácených představ, vykazují větší kreativní úspěchy ve srovnání s lidmi, jejichž sexuální potíže s ničím podobným nesouvisejí a těmi, kteří dle svého vyjádření žádnými sexuálními problémy netrpí. Dva laboratorní pokusy navíc prokázaly, že protestanti vytvářejí více kreativních uměleckých děl (jako „sochy, básně, koláže, komiksové bubliny“) pokud jsou „předpřipravení“ slovy spojenými se zatracením, byly u nich stimulovány nepřijatelné sexuální tužby nebo byli nuceni potlačit svůj hněv“. Za zmínku jistě stojí také to, že „nestačilo jen vyvolat hněv nebo sexuální přitažlivost; byla to právě zapovězená nebo potlačená kvalita této emoce, co ‚dodávalo‘ tvůrčí sílu“. 130]

Nezapomínejme však, že jde pouze o jednu studii, jejíž replikace by ovšem celé tezi samozřejmě dodala na váze. Kimová a její tým však přinesli důkazy pro hypotézu, že vztah mezi sexuální represí a společenskými počiny je do jisté míry kauzální. Společnosti, v nichž je sex tabu, vyvolávají u svých příslušníků pocity úzkosti a viny ohledně sexu a směřují je k potlačování sexuálních představ, jsou díky tomu kreativnější. Toto zjištění by tak mohlo přispět k vysvětlení, proč tolik náboženství přistupuje k sexu jako k tabu: skupiny s tímto

přístupem bývají při rovnosti ostatních podmínek úspěšnější na kolbišti skupinového výběru

Londýn po dvaceti letech

Anglie i její postoj k homosexualitě se od roku 1999 velice výrazně proměnily, bez výjimky směrem, který by mé někdejší kolegy z Royal Bank of Scotland v Islingtonu příliš nepotěšil.

Na konci 20. století byl věk legálního homosexuálního styku stanoven na osmnáct let, tj. o dva roky více než u heterosexuálů. Neřešila se rehabilitace mužů odsouzených za homosexuální provinění, spáchaná před rokem 1967. Homosexuálové nemohli uzavírat sňatky a dokonce ani „občanské svazky“. Páry téhož pohlaví si nemohly osvojovat děti. Gayové nemohli sloužit v ozbrojených složkách ani darovat krev.

S tím vším se můžeme rozloučit. Homosexuálové mají stejná práva jako heterosexuálové a homosexualitu vnímá jako tabu už jen nepatrná menšina Britů. V roce 1999 byla ještě homosexualita natolik kontroverzní, že když rok předtím v živém vysílání BBC otevřeně homosexuální konzervativní politik „vyoutoval“ labouristu Petera Mandelсона, strhla se bouře pozdvižení. BBC vydala dočasný plošný zákaz na jakékoliv zmínky o jeho sexualitě ve všech svých pořadech. Dnes jsou „skrytí“ nebo potlačení homosexuálové mezi politiky spíš výjimkou než pravidlem. V roce 2020 usiloval bývalý starosta menšího města v americké Indianě Pete Buttigieg o prezidentský úřad se svým „osobním příběhem“ (jehož hlavním prvkem je jeho homosexualita) coby hlavním tahákem své kandidatury.

I přes nebývalé tempo proměny oficiálního postoje k homosexualitě má spontánní znechucená reakce mých spolupracovníků na homosexualitu – i homosexualita samotná – podle všeho velmi hluboké evoluční kořeny, jež sahají mnoho tisíc let do minulosti lidského rodu. V podmínkách tvrdého darwinského výběru skupiny s optimálně nepočtenou homosexuální kastou prospívají, totéž ale platí i o společnostech, jež své homosexuály nutily své tužby potlačovat.

Tyto darwinovské tlaky byly nyní takřka kompletně potlačeny. Homosexualita není omezována, takže lze očekávat vzestup její četnosti právě v důsledku uvolnění podmínek přírodního výběru. V současnosti tak postupně teprve zjišťujeme, co to bude znamenat pro stabilitu naší společnosti, uměleckou činnost – i přežití skupiny jako takové.

Poznámky:

92] William Percy, *Pederasty and Pedagogy in Archaic Greece* (Champaign, IL: University of Illinois Press, 1997), 117.

93] Louis Crompton, *Homosexuality and Civilization* (Cambridge, MA: Harvard University Press, 2003).

94] Adeeb Khalid., *The Politics of Muslim Cultural Reform: Jadadism in Central Asia* (Los Angeles, CA: University of California Press, 1999), 145.

- 95] Willam Percy, *Pederasty and Pedagogy in Archaic Greece* (Champaign, IL: University of Illinois Press, 1998), 117.
- 96] David Clark, *Between Medieval Men: Male Friendship and Desire in Early Medieval English Literature* (Oxford: Oxford University Press, 2009), 40.
- 97] William Kilpatrick, *Christianity, Islam, and Atheism: The Struggle for the Soul of the West* (San Francisco, CA: Ignatius Press, 2015).
- 98] Stephen Murray, "Some Nineteenth Century Reports of Islamic Homosexualities," in *Islamic Homosexualities: Culture, History, and Literature*, eds. Will Roscoe and Stephen Murray (New York: New York University Press, 1997).
- 99] Viz Yael Sela, Todd Shackelford and James Liddle, "When Religion Makes It Worse: Religiously Motivated Violence as a Sexual Selection Weapon," in *The Attraction of Religion: A New Evolutionary Psychology of Religion*, eds. D. Jason Sloane and James Van Slyke (London: Bloomsbury, 2015).
- 100] Christopher Hitchens, *Hitch-22: A Memoir* (New York, 2010).
- 101] Desmond Morris, *The Human Zoo* (New York: Book Company, 1969).
- 102] Edward Dutton, *Churchill's Headmaster: The 'Sadist' Who Nearly Saved the British Empire* (Melbourne: Manticore Press, 2019).
- 103] Laird Easton, *The Red Count: The Life and Times of Harry Kessler* (Los Angeles, CA: University of California Press, 2002), 25.
- 104] Dutton, *Churchill's Headmaster*, op cit.
- 105] Virginia Woolf, *Roger Fry: A Biography* (New York: Harcourt, Brace & Co., 1940), 31.
- 106] Bernadette Brooten, *Love Between Women: Early Christian Responses to Female Homoeroticism* (Chicago: University of Chicago Press, 2009), 257.
- 107] Celia Brewer Marshall, *A Guide Through the Old Testament* (Louisville, KY: John Knox Press, 1989), 149-150.
- 108] Gordon Gallup, "Attitudes Toward Homosexuals and Evolutionary Theory: The Role of Evidence," *Ethology and Sociobiology*, 17 (1996): 281-284.
- 109] Miron Baron, "Genetic Linkage and Male Homosexual Orientation," *BMJ*, 307 (1993): 337-338.
- 110] **Gallup** Gallup, "Attitudes toward homosexuals and evolutionary theory: The role of

evidence,” *Ethology and Sociobiology*, 17 (1996): 281-284.

111] Greenberg, *The Construction of Homosexuality*, (Chicago: University of Chicago Press, 2008), 68.

112] Daniel Rossides, D., *Social Theory: Its Origins and Contemporary Relevance*, (Lanham, MA: Rowman & Littlefield, 1998), 19.

113] John Nunn, *Ancient Egyptian Medicine*, (Norman, OK: University of Oklahoma Press, 2002).

114] Barry Kemp, *Ancient Egypt: Anatomy of a Civilisation*, (London: Routledge, 2007).

115] Toby Wilkinson, *The Rise and Fall of Ancient Egypt*, (London: Bloomsbury Publishing, 2013).

116] Viz Edward Dutton and Dimitri Van der Linden, “Why is Intelligence Negatively Associated with Religiousness?” *Evolutionary Psychological Science*, 3 (2017): 392-403.

Bernadette Brooten, *Love Between Women: Early Christian Responses to Female Homoeroticism* (Chicago: University of Chicago Press, 2009), 257.

Gerhard Meisenberg, *In God’s Image: The Natural History of Intelligence and Ethics* (Kibworth, Leicestershire: Book Guild Publishing, 2007).

133] Ansell, *Admissions to Peterhouse* (Cambridge: Cambridge University Press, 1939), 133.

134] D. Unwin, *Sex and Culture* (Oxford: Oxford University Press, 1934).

Richard Lynn and Tatu Vanhanen, *Intelligence: A Unifying Construct for the Social Sciences* (London: Ulster Institute for Social Research, 2012).

Robert Putnam, “E Pluribus Unum: Diversity and community in the twenty-first century: The 2006 Johan Skytte Prize lecture,” *Scandinavian Political Studies*, 30 (2007): 137-174.

D. H. Lawrence, “Liberty’s Old Old Story” (1922), in *The Complete Poems* (New York: Penguin Books, 1993).

Max Weber, *The Protestant Ethic and the Spirit of Capitalism* (London: Penguin, 2002).

Emily Kim, Veronika Zeppenfeld and Dov Cohen, “Sublimation, Culture and Creativity,” *Journal of Personal and Social Psychology*, 105 (2013), 640.

Sigmund Freud, *On Creativity and the Unconscious*, (New York: Harper, 1958).

Emily Kim et al., "Sublimation, Culture and Creativity," op cit.

Ibid.

"BBC to Replay Clip of Lord Mandelson Being 'Outed,'" BBC News, August 14, 2010, <https://www.bbc.com/news/uk-politics-10973463> (April 15, 2020).

Jamie Wilson, "BBC Eases Privacy Edict," The Guardian, August 21, 2000, <https://www.theguardian.com/media/2000/dec/21/broadcasting.uknews> (accessed April 15, 2020).

Studie Edwarda Duttona **Everything you ever wanted to know about homosexuality but were afraid to ask** vyšla na stránkách National Policy Institute 8. května 2020.